

עבודת השעה

פירוש "ויקרא"

וכך גם כותב לנו רבנו הסטטיסטיקאי הקדוש "...רב המשברים אצל הילדים נובעים מכך שגזירות ילדים יותר מדי מה שהם רוצים. הילד כבר מרגל לזה, שכל מה שהוא מוציא מפיו, תכף ומיד הוא מקבל זאת מהוריו, כי ההורים 'מרחמים' עליו, או 'נבהלים' מיד לקול בכיו ההיסטרי ונכנעים מיד לכל דרישותיו. וכאשר הוא גדל ונדרש להתמודד עם בעיות החיים, פתאום הוא מגלה שלא כל מה שרוצים מקבלים בחיים והכל לא הולך 'חלק' כפי רצונו וכיון שהוא לא הרגל מקטנות לעמוד בנסיגות כאלו, מיד הוא נכנס לדכאון, רח"ל!"

למדים אנו מדבריו, שאסור לפגוע את הילדים יותר מדי ויש לדעת מתי להשתמש במדת העקשנות ומתי אף להפעיל את מקל השבט כלפי הילד. כדי להבין כיצד באמת זוכים לילדים תלמידי חכמים והיכן כדאי להשקיע את כל המרץ והמאמץ, ראוי שנתבונן בפעשה המובא בזה: מעשה היה באשה אחת אשר בעלה היה מעניק לה לעתים תכופות מיני תכשיטים יפים ותמיד היתה מתהדרת בהם לפני שכנתה, אשתו של רבנו לאפיאן זצ"ל "תראי איזה עגילים מזהב קנה לי בעלתי תראי איזה צמיד! איזה שעון יד! איזה גרמט מזהב! הייתי מעניגת לראות איזה תכשיטין בעלך קונה לך?" ענתה לה השכנה "אני מוכנה להראות לך את התכשיטין שלי, אבל לא עכשו, אלא רק בעוד חצי שעה!" עברה חצי שעה והאשה הסקרנית נכנסה שוב לשכנתה ושאלה אותה "היכן התכשיטין שדברת עליהם?" והנה נשמע פתאום נקישה על הדלת ו"התכשיטין" שלה חזרו מהתלמוד תורה! הצביעה עליהם האמא ואמרה מתוך חיוך של אשר "הנה, אלו התכשיטין שלי! לך יש תכשיטין שתלויים ועומדים על הגוף ולי יש תכשיטין - נשמות מהלכות!" אשרי האמא שאכן זוכה לתכשיטין כגון אלו, היא זאת המאשרת האמתית! והיא זאת שזוכה לרווח נחת מילדיה הן בעולם הזה והן בעולם הבא שהרי יש לה "השקעה מכניסה", שדואגת לחשבון הזכויות שלה בעוה"ב! אך כל זאת בתנאי שדואגים לחנוך נכון כבר מהגיל הרך בעודם תינוקות. כאשר רצה הקב"ה לתת את התורה לעם ישראל חפש ערבים ובזכות הערבות של תינוקות של בית רבן נתן לנו הקב"ה את התורה כפי שמביא המדרש וזו לשונו: "מפי עוללים וינקים יסדת עז וגו'" (תהלים ה) בשעה שרצה הקב"ה לתן תורה לישראל בקש ערבים. אמרו לו האבות ערבים אנו, אמר להם חייבים הן לנו ולואי שיעמדו בעצמם, אמרו לו מי הן שאינן חייבים לך?, אמר להם התינוקות. מיד הביאו לו התינוקות. אמר להן הקב"ה: ערבים אתם על אבותיכם, שאם אין מקימין את התורה שאתם נתפסים עליהם! אמרו לו: הן אמר להן: מפיכם אני נותן את התורה להם, שנאמר "מפי עוללים וינקים יסדת עז וגו'" (מדרש תהלים ח).

"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (ויקרא א'
א) אמר רבי יהודה בוא ודאך כמה חביבין תינוקות לפני הקב"ה. גלתה סנהדרין ולא גלתה שכניה עמהם, וכיון שגלו תינוקות גלתה שכניה עמהם. הדא הוא דכתיב (איכה א, ג) "עולליה הלכו שבי לפני צר" (מדרש איכה פ"א, ה).

ספר ויקרא עוסק בחלקו הגדול בדיני הטהרה וזו הסבה שדוקא בו מתחילים ללמוד עם תינוקות של בית רבן, כיון שעל הבל פיהם העולם קיים. למוד התורה ושמירת עניני הטהרה הם מן הדברים המקימים את העולם.

ישנה סבה נוספת לכך, והיא, עפ"י דברי הגמרא בשבת (ק"ט) המבהירה את חשיבות למוד המש ז' עם תינוקות של בית רבן "אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן. אמר לי הרב פפא לאבני דידי ודידך מאי? וכי תורתך ותורתך לא ראויים להעמיד את העולם? אמר לה אינו דומה הבל שיש בו חטא להבל שאין בו חטא.

אם נעמיד את האמוראים הקדושים צדיקי עליון אלו שמפיהם אנו חיים מול תינוקות של בית רבן, יראה לנו ממבט ראשון כי אין להשוות כלל בין הדברים, למודם של אותם גדולים יעלה לכאורה עשרות מונים ויותר על למודם של התינוקות אם כן, איך בכלל נתן להשוות עשרות שנים של למוד התורה יומם ולילה, תוך קיום מצוות "והגית בו יומם ולילה" בהלכותה, אלפי שעות של בטול שנה כדי לזכות בעוד רגע של תורה, לעמת תינוקות של בית רבן זאטוטים, שספק רב אם מבינים הם את היוצא מפייהם. והנה, לא רק שמשותים הם לאמוראים אלא אף מתעלים עליהם, כל עמק תבונתם וידיעותיהם של האמוראים לא עומד מול אותם תינוקות ובכל זאת נשמה ללא חטא יש בכוחה להפוך אלמות כל התדרדרותו של הבן בעתיד תזקף לאשמת הוריו!

אופק ת"א

18:41	כניסת השבת
19:39	צאת השבת
19:04	שקיעה
19:16	ר. תם
6:28	הנץ

הפטירה: י"ט ז' ניסן תש"ח

כלי שלישי אין הוא מבשל ++++כָּלֵל. הוא הדבר גם לגבי למוד התורה. הנביא ירמיה אומר (כ. כט) "הלא כה דברי כאש נאם ה' וכפטיש יפצץ סלע" אם נמצאים ליד האש, הינו למוד התורה עצמה, אף כשעוזבים את בית ההורים, בכל זאת נשארים שומרי תורה ומצוות כדבעי. אבל בשלא לומדים תורה והילד אינו מתחנך על התורה עצמה אלא על מה שהוא מקבל מבית הוריו, הרי הוא בבחינת סיר חם, שכל עוד הוא נמצא ליד האש שומר הוא על חמו, אולם מיד כשמרחיקים אותו מן האש, הוא הולך ומתקרר. כל עוד נמצא הילד בבית הוריו, עדין שומר הוא על התורה והמצוות, אולם כשהוא עוזב את בית הוריו, מיד הוא הולך ומתקרר מיהדותו, עד שהוא מתקרר לחילה לגמרי.

זאת ועוד, אף אם הילד עצמו עדין יהודי טוב, אבל ילדיו כבר ספק רב אם "יתחממו" ממנו ויהיו שומרי תורה ומצוות בדקדוק. אך אם הילד יושב ומתמיד בלמוד התורה, אפשר להיות בטוחים בכך, שגם ילדיו ונכדיו ילכו בדרכו עד ביאת גואל צדק (משלי החפז חיים).

ערבות זו מחיבת אותנו ההורים לדאג לחנוך ילדינו, כי ברבות הימים לאחר שיגדלו ויעזבו את ביתנו יוכלו להמשיך לשמר תורה ומצוות. ישנם הורים המסתפקים בכך שמלמדים את בניהם קצת להתפלל וקצת ללמד חמש וכששואלים אותם "והרי יש לחנכם לתורה ומצוות ועדין לא יצאתם ידי חובתכם?" הם משיבים "בודאי יגדלו ליהודים טובים, כיון שהם מתחנכים בבית יהודי טוב", אולם טעות מרה הם טועים. להמחשת הדבר נקדים ונבאר החם היוצא מן האש נחלק הוא לשני סוגים האחד האש עצמה, השני החם הנשאב ממנה באמצעות כלי שחמם על ידה. ההבדל ביניהם הוא רב מאוד. האש עצמה, בכל מקום שבו היא נמצאת, היא נשארת בחומה. ואילו הכלי ככל שמרחיקים אותו מן האש, הוא הולך ומתקרר עד שנעשה קר לחלוטין. הבדל נוסף ישנו והוא שמן האש אפשר להדליק פעמים רבות וכל דבר הנדלק מן האש הופך להיות אש בעצמו. מה שאין כן בסיר חם, כששופכים ממנו לכלי אחר הרי זה כבר כלי שני והכלי השני כשעושה

פינת ההלכות

ע"פ ילקוט יוסף כרך ה' "דין תענית ואזכרה בראש חודש" (סימן תי"ז)

ד. מתענים תענית חלוש בראש חודש, וקל וחמר משבת. ומכל מקום צריך להתענות אחר כך בימי החול לכפר על שהתענה בראש חודש ובשל ענג ראש חודש. ואם קשה לו להתענות יכול לפדות את היום בכפי שזו האכל שיאכל באותו יום. [ילקוט יוסף שבת ה' עמ' רס].

ה. אין אומרים ודוי ונפילת אפים בראש חודש, ולא במנחה שלפניו, ואין אומרים בו מזמור יענך ה' ביום צרה, ומזמור תפלה ללוד. [ילקוט יוסף שבת ה' עמ' רסא].

ו. אף בזמן הזה מתר לערוך הספד בראש חודש ויבחל המועד על תלמיד חכם, שגם בזמן הזה יש לנו דין תלמיד חכם. וכן מתר להספיד חכם בפניו בתקנה ובפורים אף בזמן הזה. ואומרים עליו תפלת צדוק הדין. ומכל מקום המביש תלמיד חכם בזמן הזה אין מוציאין מידו את הקנס. [ילקוט יוסף שבת כרך ה' עמוד רסא בהערה].

סיפור בהמשכים

"בלגובו של ניגון" חלק א.

העיר לאס-נגאס, שבמדינת נדה בארה"ב, צהלה ושמחה. בשעה טובה נחנך בחדש איר תשס"ו הבנין החדש והמפאר של בית-חב"ד. לרגל הארוע זמן השליח, הרב ישראל שאנוביץ, את ידיו ר' מרדכי זיגלבוים, חסיד חב"ד, תושב קראון-היטס, שניחן בקול נעים, להשתתף בארוע ולעבר לפני התבה בשבת. השבת עברה בנעימים ובהתרומומות-רוח, בהשתתפות חברי הקהלה. בסיומה של השבת, כשישב הקהל לסעודה שלישית, פנה השליח אל האורח ובקש ממנו לשיר עם הנוכחים עוד נגון חסיד. זיגלבוים גאות, ופצח בנגון דבקות המכנה 'נגון פולטבה'. האוירה התחממה, אט-אט החלו עוד קולות להצטרף לשירה. הכל עצמו את עיניהם, רכזו את מחשבתם והאזינו בערגה לנגון המעורר. עם סיום הנגון שרתה אוירה מיוחדת, וזיגלבוים החליט לשיר עוד נגון, הקרוי 'נגון התועדות'. כשהחל לשיר את הנגון הבחין כי אחד מחברי הקהלה מביט בו בעינים פעורות, ונראה שרגשות עזים מציפים אותו. היה אפשר להבחין בנקל בסערת-הנפש המתחוללת בקרב. מיד בתם הנגון פנה אל זיגלבוים ואמר: "האמן לי, כבר חדש ימים אני מנסה להזכר בנגון הזה". הנוכחים באו בו בתהירה, והאיש מהר להסביר: "ודאי אתם זוכרים שבחג-הפסח האחרון לא שהיתי עמכם. נסעתי עם משפחתי לעשות את החג בקליפורניה. שם פגשתי את שליח הרבי, הרב שלמה קונין. במהלך החג שמענו ממנו ספורים מרתקים, ואחד מהם שבה את לבי במיוחד. וכך ספר הרב קונין: "זה היה לפני כשלושים וחמש שנה. אז נולד דור המרדנות האמריקני. סטודנטים רבים חפשו מענה לתהיותיהם ונסו דרכים מגוונות, לעתים לא-מקבלות, לספק את צמאון נפשם. הייתי אז שליח צעיר, ומפעם לפעם יצאתי לסבבי הרצאות באוניברסיטאות. בכל אוניברסיטה שהיתי כמה ימים, ומסרתי סדרת הרצאות. כמעט בכל מקום הייתי נתקל בסטודנט אחד שנסה להתריס כנגדי ולהציק בשאלות. לא קל להמשיך בהרצאה כאשר מישהו יורה לעברך טוב ושוב שאלות וקשיות, אבל זה היה אתגר שהייתי ערוך לקראתו. באוניברסיטת ברנדיין נצמד אלי סטודנט שהגדיר את עצמו 'אתאיסט', והחזיק ב'דעות מוזרות וחריגות גם במשגי הימים ההם. סבלתי רבות מהשאלות המתריסות שלו, והוא אף הצליח לגרר עמו רבים מחבריו. פשוט לא כלתי להמשיך בהרצאה. ואז יצא במחי רעיון. פתאום התחלתי לשיר אחד מנגוני חב"ד האהובים עלי. הם השתתקו באחת והאזינו ומתקים לנגון. כשסימתי לשיר את הנגון פעם אחת, התחלתי לשיר אותו שוב ושוב, כדי שהנגון יקלט בלבם... ההמשך יבוא!

עלון זה לעילוי נשמת!

יגאל יוכפז בן שושנה	ברוך עובדיה בן שרה
שלום בן משה	שרה בת סלמה
שלום בן אברהם	אסתר בת חנה
יחזקאל אליהו בן סמרה	ציון עובדיה בן רחל
יעקב לקס בן אסתר	נעמי לקס בת אסתר
רבקה בת כאוגו וחנניה	רחל עובדיה בת אסתר
אברהם דמתי בן אסתר	שלמה בן אליהו ושרה
יוסף צברי בן אהרון	דוד שורמון בן חוה

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
 המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
 יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
 כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו" ועוד..